

SRPEN

Kamila Antošová

Pořád je to ještě paráda, i když se prázdniny už převalily do druhé půlky. Jen občas zavane podzimní vítr a hlavně koncem srpna se stmívá trochu dřív než hnedle po vysvědčení. Naši předci přicházející změny počasí komentovali slovy: *I když ze strnišť občas fučí, horko nás přeci jenom mučí.* Docela dobře si pamatuju na konec srpna, kdy jsem byl v Lysečínách na kole a tiše se na mě snášely sněhové vločky a druhý den jsem ležel u rybníka na trávě a opaloval se.

Protože se blíží sice pomalu, ale jistě konec vegetačního období, dozrává obilí na polích a zraje víno na vinicích. Říkávalo se tedy, že *Svatá Markyta hodila srp do žita*, a Markyty, tedy Markéty, slaví svůj svátek 13. srpna. Na vinaře myslí pranostiky také – *Když o svatém Vavřinci slunce svítí, budeme dobré víno mít.* Ale víno se v Krkonoších zrovna moc nepěstuje. Zato na svatého Vavřince (10. srpna) nebo spíš o víkend někdy kolem něj, se v Krkonoších děje něco jiného. Copak je to?

JEZEVČÍ KVÍZ O CENY

- 1 Spí jezevci v zimě?**
 - a – spí v létě, proto je nikdo nepotká a v zimě na sněhu nejsou vidět
 - b – spí v zimě jako netopýři, tep jim klesne na 3 úderů za hodinu
 - c – spí asi jako medvědi, teplota ani tep jim moc neklesne
- 2 Co nejraději jezevci jedí?**
 - a – žížaly
 - b – listí keřů
 - c – ovoce spadlé ze stromů
- 3 Jezevci jsou ploskochodci. Co to znamená?**
 - a – nemají osrstěná chodidla a původně se jim proto říkalo „boskochodci“
 - b – našlapují na celé chodidlo jako medvědi nebo lidi
 - c – co to je za nesmysl? Jací ploskochodci?
- 4 Jaké jsou naše nory?**
 - a – žádné nemáme, spíme v pelechu ve křoví
 - b – máme jen mělké díry v zemi, spíš jen tak pod kořenem
 - c – naše nory jsou velmi hluboké, rozvětvené a mají několik ložnic a východů
- 5 Sice jsme teď v Česku většinou celoročně hájeni, ale dříve nás lidi často lovili. Proč to dělali?**
 - a – jen tak, pro zábavu
 - b – z kůže se dělaly vojenské bubny
 - c – jezevčí sádlo byl lék na nemocné plíce

JEZEVEC NA OBRÁZKU

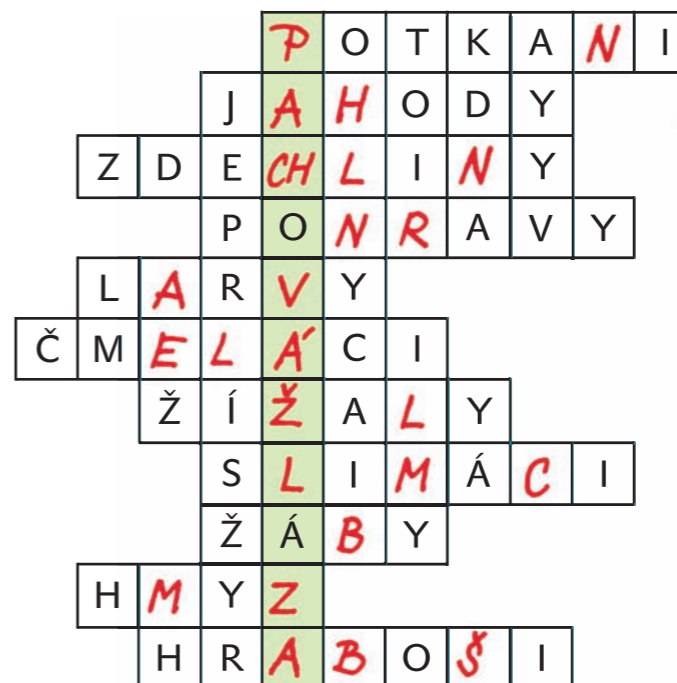
Jakou bude mít náš jezevec barvu na černobílé fotce?

černobílou

JEZEVČÍ DOPLŇOVAČKA

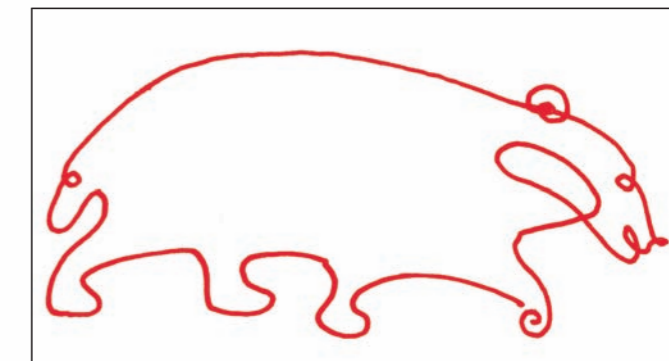
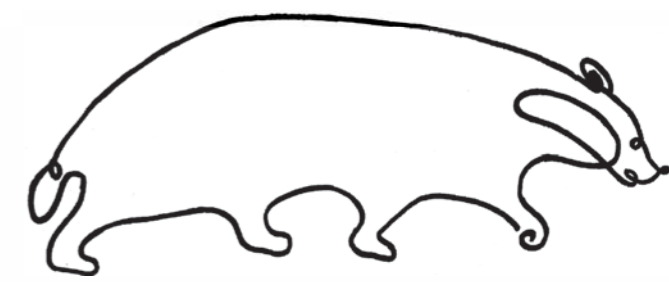
Jezevci mají na těle jeden zajímavý orgán, o kterém jsme tady ještě nepsali. Copak to je, zjistíte z tajenky. Doplňte jezevčí pochutiny – prozradíme, že to jsou drobní živočichové (živi i neživi) i plody rostlin. To, co na jeho jídelníčku najdete, byste fakt nejedli ani náhodou!

PACHOVÁ ŽLÁZA

JEZEVEC JEDNÍM TAHEM

Naše kamarádka Aneta vzala do ruky obyčejnou tužku a bez dlouhého váhání nakreslila tohoto jezevce jedním tahem. Netrvalo jí to déle než 15 vteřin. Za jak dlouho to stihnete vy?

Ahoj děti,

i když jsem zvíře veliké, málokdo mě potkal. Lidé si o mně proto myslí, že jsem morous a nevyhlížím z nory. To ale není pravda! Vylézám ven v noci. Tak se o lidech, co jsou pořád celý den zalezlí doma, říká, že jsou jak staří jezevci. Naše nory jsou dokonalé, až několik desítek metrů dlouhé, s několika ložnicemi a východy. Prostě jako člověčí vila. Dokonce v noře může bydlet několik jezevčích rodin nebo nějaký další nájemník – králík nebo liška. Jsem velmi čistotný, mám svůj záchůdek daleko od nory a nechodím jinam. Když mi ale liška moji noru znečistí (ona totiž vůbec nevoní, víte?), tak se raději přestěhuju jinam. Jinak mě z nory jen tak někdo nevyžene. Lidi dokonce vyšlechtili speciální psí plemeno – jezevčíky, ale myslíte, že mě vyžene malý jezevčík, když vážím více než 2x tolik, co on? To víte, že ne.

Už na první pohled jsem zvláštní. Nejsem hnědý, nahnědlý, hnědočervený jako většina ostatních našich savců, ale mám výrazně černobílou kresbu na hlavě a šedivé tuhé chlupy na těle. Představte si, že kvůli těm tuhým chlupům mě lidi lovili! Dělali z nich drahé štětky na holení. Chápete to? No, vy se asi ještě neholíte... Taky mám jinak uzpůsobené nohy na chození. Nebalancuju na konečkách prstů jako baletka, ale hezky šlapu na chodidlo jako třeba medvěd nebo lidi. Proto nejsme prstochodci, ale ploskochodci. Mám ale i jiné zvláštnosti. Třeba latentní březost. Vy už víte, co to je, vzpomeňte na srnu, děláme to stejně. Sice jsme březí asi sedm měsíců, ale zárodek pět měsíců čeká, až budou lepší podmínky, a pak se vyvíjí jen dva. Pak se nedivme, když tři až pět jezevčat otevře oči až měsíc po narození. Stejně jako medvěd v zimě spíme. Není to ale pravý zimní spánek jako třeba u netopýřů, kdy klesá tělesná teplota a srdeční tep téměř na nulu. My prostě jen pořádně spíme. Protože v zimě není moc co jíst – a to nejsme vážně v potravě vybíraví a žížaly, které vážně milujeme, nelezou, musíme si přes léto vytvořit důkladné bůčky. V říjnu proto vážíme až dvakrát tolik, co na jaře! To je jako kdybyste na Velikonoce vážili svých třeba 40 kg a po letních prázdninách 80 kg, tedy tolik, kolik váží váš táta! Pro naše jezevčí sádlo nás lidi lovili. Věřili totiž, že je dobré na nemocné plíce. Ale teď to máme dobré. Lovit nás lovci smějí jen tam, kde se chovají bažanti, nebo kde jsou tetřevi a tetřívci.